

Sujungtos bylos T-213/01 ir T-214/01

Österreichische Postsparkasse AG ir Bank für Arbeit und Wirtschaft AG

prieš

Europos Bendrijų Komisiją

„Ieškinys dėl panaikinimo — Konkurencija — Reglamentas Nr. 17 — Reglamentas (EB) Nr. 2842/98 — Sprendimas 2001/462/EB/EAPB — Bylas nagrinėjantis pareigūnas — Aktas, sukeliantis teisinių pasekmių — Priimtinumumas — Teisėtas interesas — Pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusas — Galutinis klientas, prekių ar paslaugų pirkėjas — Susipažinimas su pranešimais apie kaltinimus — Konfidenciali informacija — Pakankamas suinteresuotumas“

2006 m. birželio 7 d. Pirmosios instancijos teismo (penktoji kolegija)
sprendimas . . . . . II - 1609

Sprendimo santrauka

- 1. Ieškinys dėl panaikinimo — Suinteresuotumas pareikšti ieškinį
(EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa ir EB 233 straipsnis)*
- 2. Ieškinys dėl panaikinimo — Aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį — Aktai, sukeliantys privalomų teisinių pasekmių
(EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa)*

3. *Ieškinys dėl panaikinimo — Aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį*
(EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa; Tarybos reglamentų Nr. 17 3 straipsnio 2 dalis ir Nr. 2842/98 7 straipsnis; Komisijos sprendimo 2001/462 9 straipsnio antroji pastraipa)
4. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Skundą pateikusio asmens statuso pripažinimas*
(Tarybos reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98)
5. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Skundų nagrinėjimas*
(EB 81 ir 82 straipsniai; Tarybos reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalis)
6. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Skundą pateikusių asmenų teisės*
(EB 81 ir 82 straipsniai; Tarybos reglamentų Nr. 17 10 straipsnio 3 dalis bei 6 straipsnis ir Nr. 2842/98 7 bei 8 straipsniai; Komisijos sprendimo 2001/462 12 straipsnio 4 dalis)
7. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Skundą pateikusių asmenų teisės*
(Tarybos reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnis)
8. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Susipažinimas su byla*
(Komisijos pranešimas 97/C 23/03)

1. Fizinio ar juridinio asmens pateiktas ieškinys dėl panaikinimo priimtinas, tik jei ieškovas yra suinteresuotas ginčijamo akto panaikinimu. Toks suinteresuotumas yra tik tada, jei akto panaikinimas savaime gali turėti teisinių pasekmių.

būtinų priemonių teismo sprendimui vykdyti. Šios priemonės nėra susijusios su akto išnykimu iš Bendrijos teisės sistemos, nes šis išnykimas kyla iš paties panaikinimo teisme. Be kita ko, jos susijusios su nagrinėjamo akto sukeltų pasekmių ir pasekmių, kurioms atsirasti įtakos turėjo nustatytas neteisėtumas, panaikinimu. Akto, kuris jau įvykdytas, panaikinimas visada gali turėti teisinių pasekmių. Iš tikrųjų aktas galėjo sukelti teisinių pasekmių laikotarpiu, per kurį jis galiojo, ir šios pasekmės nebūtinai išnyko dėl akto panaikinimo. Be to, akto panaikinimas gali leisti išvengti to, kad jo neteisėtumas nepasikartotų ateityje. Dėl šių priežasčių sprendimas dėl panaikinimo yra pagrindas, kuriuo remiantis iš atitinkamos institucijos gali būti reika-

Šiuo atžvilgiu, remiantis EB 233 straipsniu, institucija, kurios aktas buvo paskelbtas negaliojančiu, privalo imtis

laujama atkurti ieškovo adekvačią padėtį arba nepriimti identiško akto.

Iš to aišku, kad konkurencijos taisyklių pažeidimo procedūroje tai, kad pranešimas apie kaltinimus buvo perduotas skundą pateikusiam trečiajam asmeniui, pareiškus ieškinį dėl panaikinimo, kurio dalykas yra užginčyti sprendimo, kurio pagrindu perduotas šis pranešimas, teisėtumą, nepanaikina šio ieškinio dalyko. Iš tikrųjų galimas ginčijamo sprendimo panaikinimas gali savaime turėti teisinių pasekmių įmonių, kurias palietė procedūra, situacijai, pavyzdžiui, užkertant Komisijai kelią kartoti tokią praktiką ir paskelbiant neteisėtu pranešimo apie kaltinimus, kuris pažeidžiant taisykles perduotas pirmiau minėtam trečiajam asmeniui, naudojimą.

(žr. 53–55 punktus)

2. Tik tos priemonės, kurios sukelia privalomų teisinių pasekmių ir gali daryti poveikį ieškovo interesams reikšmingai pakeisdamos jo teisinę padėtį, yra aktai, dėl kurių gali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo EB 230 straipsnio prasme.

Iš esmės tarpinės priemonės, reikalingos galutiniam sprendimui priimti, nėra aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį. Tačiau per parengiamąją procedūrą priimti aktai, kurie patys užbaigia specialią procedūrą, skirtingą nuo tos, kurios tikslas yra padėti Komisijai priimti sprendimą iš esmės, ir kurie sukelia privalomų teisinių pasekmių bei gali daryti poveikį ieškovo interesams gerokai paveikiant jo teisinę padėtį, taip pat yra aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį.

Komisijos sprendimas, dėl pažeidimo kaltinamą įmonę informuojantis, kad jos perduotai informacijai netaikoma konfidencialumo apsauga, kaip garantuoja Bendrijos teisė, ir todėl ši informacija gali būti perduota skundą pateikusiam trečiajam asmeniui, sukelia teisinių pasekmių nagrinėjamos įmonės atžvilgiu, konkrečiai pakeisdamas jos teisinę padėtį, nes jis nesuteikia jai Bendrijos teisėje numatytos apsaugos ir yra galutinis bei nepriklausomas nuo baigiamojo sprendimo, konstatuojančio konkurencijos taisyklių pažeidimą.

Be to, įmonės galimybė pareikšti ieškinį dėl galutinio sprendimo, konstatuojančio konkurencijos taisyklių pažeidimą, negali suteikti adekvačios jos teisių šioje

sirtyje apsaugos. Pirma, administracinė procedūra gali nesibaigti sprendimu, konstatuojančiu pažeidimą. Antra, dėl tokio sprendimo, jeigu jis priimtas, pareikštas ieškinys bet kuriuo atveju įmonei nesuteikia galimybės užkirsti kelią nepataisomoms pasekmėms, kurias sukelia neteisėtas tam tikrų jos dokumentų perdavimas.

sprendimas būtinai reikalauja, kad skundą pateikusiam trečiajam asmeniui pirmiausia būtų pripažintas teisėtą interesą turinčio pareiškėjo statusas Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, nes pagal Reglamento Nr. 2842/98 dėl šalių išklauso nagrinėjant tam tikras bylas pagal (EB 81) ir (82) straipsnius 7 straipsnį iš šio statuso kyla šio trečiojo asmens teisė į pranešimo apie kaltinimus perdavimą.

Todėl toks sprendimas gali būti ieškinio dėl panaikinimo dalykas.

(žr. 64–66 punktus)

3. Bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimas, priimtas remiantis Sprendimo 2001/462 dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų tam tikrose konkurencijos bylose 9 straipsnio antrąja pastraipa, leidžiantis perduoti pranešimo apie kaltinimus, susijusio su atitinkama įmone, kurios atžvilgiu pradėta konkurencijos taisyklių pažeidimo procedūra, nekonfidencialią versiją trečiajam skundą pateikusiam asmeniui, yra specialiąją procedūrą, kuri atskira nuo bendrosios EB 81 straipsnio taikymo procedūros, užbaigiantis sprendimas, galutinai nustatantis Komisijos poziciją dėl nekonfidencialios pranešimo apie kaltinimus versijos perdavimo minėtam skundą pateikusiam trečiajam asmeniui. Toks

Iš to matyti, kad savo ieškinyje atitinkama įmonė, kurios atžvilgiu pradėta procedūra, gali ginčyti tiek bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimą perduoti nekonfidencialią pranešimo apie kaltinimus versiją skundą pateikusiam trečiajam asmeniui, tiek kitą neišvengiamai su tuo susijusią aplinkybę, kuri yra šio sprendimo pagrindas, t. y. Komisijos šio trečiojo asmens teisėto intereso pripažinimą taikant Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį. Priešingu atveju ši įmonė negalėtų sutrukdyti Komisijai perduoti jai pateiktų kaltinimų prašymą ar skundą pateikusiam trečiajam asmeniui, neturinčiam teisėto intereso, kurio reikalauja Bendrijos teisės aktai, o tuo atveju, jei toks perdavimas jau įvyko, prašyti pripažinti, jog šis trečiasis asmuo tokia informacija naudojasi neteisėtai.

(žr. 71, 72, 78 punktus)

4. Reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98 dėl šalių išklauskimo nagrinėjant tam tikras bylas pagal (EB 81) ir (82) straipsnius nereikalauja, kad siekiant pripažinti pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusą nagrinėjamu prašymu ar skundu prasidėtų Komisijos inicijuota pažeidimo procedūra ir ypač išankstinio jos tyrimo fazė. Vadinasi, fiziniai arba juridiniai asmenys, reiškiantys teisėtus interesus, kad Komisija nustatytų konkurencijos normų pažeidimą, gali pateikti prašymą arba skundą tam tikslui, net jei savo iniciatyva ar pagal prašymą jau pradėta pažeidimo procedūros išankstinio tyrimo fazė. Priešingu atveju teisėtą interesą turintys asmenys procedūros metu negalėtų įgyvendinti procedūrinių teisių, susijusių su pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusu.

Minėti reglamentai nustatė fizinių arba juridinių asmenų, kitų nei įmonės, prieš kurias Komisija turi kaltinimų, dalyvavimo pažeidimo procedūroje skirstymą pagal jų interesams padarytos žalos dydį. Jie skiria, pirma, „pareiškėją ir skundą pateikusį asmenį, turintį teisėtą interesą“, kuriam Komisija siunčia nekonfidencialią kaltinimų versiją, kai turi kaltinimų tuo klausimu, dėl kurio jai pateiktas nagrinėjamas prašymas arba skundas (Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 ir 2 dalys bei Reglamento Nr. 2842/98 6–8 straipsniai); antra, „pakankamai suinteresuotą trečiąją šalį“, kuri, jei prašo būti išklaudyta, turi teisę

Komisijos būti raštu informuota apie procedūros pobūdį ir dalyką, taip pat raštu supažindinta su jos nuomone (Reglamento Nr. 17 19 straipsnio 2 dalis ir Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 1 ir 2 dalys); trečia, „kitas trečiasis šalis“, kurioms Komisija gali suteikti galimybę žodžiu pareikšti savo nuomonę (Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 3 dalis).

Vadinasi, bet kuris teisėtą interesą turintis pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo turi teisę gauti nekonfidencialią pranešimo apie kaltinimus versiją. Kalbant apie teisėtą interesą turinčius trečiuosius asmenis, neatmetama galimybė, jog Komisija, jei tai pateisina aplinkybės, gali, nors ir neprivalo, jiems perduoti nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją, kad šie visiškai galėtų pareikšti savo pastabas apie tariamus pažeidimus, dėl kurių pradėta nagrinėjama procedūra. Išskyrus šiuos du nurodytus atvejus, Reglamentuose Nr. 17 ir Nr. 2842/98 daugiau nėra numatyta, kad Komisija perduotų pranešimą apie kaltinimus fiziniams arba juridiniams asme-

nims, kitiems nei įmonės, prieš kurias pateikti šie kaltinimai

(žr. 91, 106–108 punktus)

5. Galutinis klientas, prekių ar paslaugų pirkėjas, gali atitikti teisėto intereso sąvoką Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme. Iš tikrųjų galutinis klientas, įrodęs, jog dėl nagrinėjamo konkurencijos apribojimo jo teisės buvo pažeistos ar gali būti pažeisti jo ekonominiai interesai, turi teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme pateikti prašymą arba skundą, kad Komisija nustatytų EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus.

Todėl pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statuso pripažinimas galutiniam klientui priklauso nuo to, kad dėl nagrinėjamos praktikos jis gali patirti ekonominę žalą, o ne nuo dalyvavimo visose tos prekės, kuri yra Komisijos tyrimo dalykas, rinkose.

Šiuo atžvilgiu taisyklių, siekiančių užtikrinti, kad vidaus rinkoje nebūtų iškraipyta konkurencija, galutinis tikslas yra sustiprinti vartotojo gerovę. Konkrečiai

kalbant, šis tikslas išplaukia iš EB 81 straipsnio formuluotės. Iš tikrųjų, jei toks šios nuostatos 1 dalyje nustatytas draudimas gali būti pripažintas netaikomu karteliams, kurie prisideda prie nagrinėjamų prekių ar paslaugų gamybos ar platinimo pagerinimo arba siekia plėtoti techninį ar ekonominį progresą, EB 81 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė taip pat priklauso nuo sąlygos, kad atitinkama iš jo gautos naudos dalis atitektų šių prekių vartotojams. Todėl konkurencijos teisė ir politika turi nepaneigiamą poveikį konkreitiems galutinių klientų, prekių ar paslaugų pirkėjų, ekonominiams interesams. Taigi teisėto intereso, kad Komisija nustatytų EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimą, pripažinimas tokiems klientams, nurodžiusiems patyrus ekonominę žalą dėl sutarties ar veiksmų, galinčių apriboti ar iškreipti konkurenciją, prisideda prie konkurencijos teisės tikslų įgyvendinimo.

Tokia išvada, suteikdama teisėto intereso sąvokai labai plačią reikšmę, nepadaro jos beprasmės ir neleidžia pareikšti tariamo *actio popularis*. Iš tikrųjų pripažinti, kad savo ekonominių interesų pažeidimą dėl skunde nurodomo kartelio galintis įrodyti vartotojas gali turėti teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, nereiškia manyti, jog tokį interesą turi bet kuris fizinis ar juridinis asmuo.

Be to, prieštaravimai dėl skundų ir administracinių procedūrų sunkumų padaugėjimo galutiniams klientams pripažinus pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusą negali būti tinkamai nurodyti siekiant susiaurinti teisėto intereso pripažinimą galutiniam klientui, kuris įrodo, jog skunde nurodyta anti-konkurencinė praktika padarė jam ekonominės žalos.

Trečiasis asmuo pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo turi įrodyti turįs teisėtą interesą, kad būtų nustatytas EB 81 ir EB 82 straipsnių nuostatų pažeidimas, todėl Komisija turi patikrinti, ar trečiasis asmuo atitinka šią sąlygą.

Galiausiai, kai pareiškėjas įrodo tinkamą teisėtą interesą, Komisija neprivalo tikrinti kitų galimų pareiškėjo motyvų.

(žr. 114–118, 124, 131 punktus)

6. Reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98 dėl šalių išklausymo nagrinėjant tam tikras bylas pagal (EB 81) ir (82) straipsnius

nenumato specialaus termino, per kurį teisėtą interesą turintis trečiasis asmuo pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo įgyvendintų savo teisę gauti kaltinimus ir būti išklausytas pažeidimo procedūroje. Be to, Sprendimas 2001/462 dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų tam tikrose konkurencijos bylose leidžia išklausti pareiškėją ar skundą pateikusį asmenį bet kuriuo procedūros momentu, 12 straipsnio 4 dalyje aiškiai nuroydamas, kad siekiant užtikrinti teisę būti išklausytiems, bylas nagrinėjantis pareigūnas „gali asmenims, įmonėms ir asmenų ar įmonių asociacijoms suteikti galimybę po išklausymo žodžiu pateikti papildomus paaiškinimus raštu“. Iš to aišku, kad pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens teisė gauti kaltinimus ir būti išklausytam administracinėje procedūroje, jog būtų nustatyti egzistuojantys EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimai, gali būti įgyvendinta, kol vyksta procedūra.

Be to, Reglamento Nr. 17 10 straipsnio 3 dalis numato, kad prieš priimant kokį nors sprendimą, pasibaigus procedūrai nustatyti egzistuojančius EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus, konsultuojamasi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominuojančių padėčių patariamuoju komitetu. Tokia konsultacija yra paskutinė procedūros stadija prieš priimant sprendimą. Todėl, kol Konkurenciją ribojančios veiklos ir monopolijų patariamasis komitetas nepateikė Reglamento Nr. 17 10 straipsnio

6 dalyje numatytos nuomonės dėl Komisijos pateikto sprendimo projekto, pareiškėjo ar skundą pateikusios asmens teisė gauti kaltinimus ir būti išklausytam nėra laikoma išnykusia terminui pasibaigus. Iš tikrųjų, kol konsultacinis komitetas nepateikė savo nuomonės, niekas nedraudžia Komisijai išnagrinėti trečiųjų asmenų pastabų ir atsižvelgiant į jas pakeisti savo pozicijos.

(žr. 148, 149 punktus)

7. Komisija neprivalo susiaurinti teisės į pranešimų apie kaltinimus perdavimą, numatytą Reglamento Nr. 2842/98 dėl šalių išklausymo nagrinėjant tam tikras bylas pagal (EB 81) ir (82) straipsnius 7 straipsnyje, trečiosios šalies, kuri tin-

kamai pagrindžia teisėtą interesą, naudai.

(žr. 189 punktą)

8. Komisijos pranešimas dėl vidaus darbo tvarkos taisyklių, taikomų svarstant prašymus suteikti teisę susipažinti su dokumentais bylose pagal (EB 81) ir (82) straipsnius, EAPB sutarties 65 ir 66 straipsnius ir Tarybos reglamentą Nr. 4064/89, nesuteikia absoliučios teisės į dokumentų, kurie laikomi įmonės nuosavybe ir jų prašoma neatskleisti, konfidencialumą.

(žr. 213 punktą)